

Jaarverslag 2023

Stichting Fire / TG Gouden Bergen

1. Inleiding

2023 was een bijzonder jaar — het eerste officiële jaar van Stichting FIRE, waarmee we een belangrijke stap hebben gezet in de professionalisering van ons werk. Hoewel het artistieke hart van de stichting al klopte in eerdere projecten, markeerde dit jaar het begin van FIRE als zelfstandige organisatie met een duidelijke missie, een eigen bestuur en een vaste artistieke koers.

Stichting FIRE is opgericht vanuit de behoefte om verhalen te vertellen die anders verloren zouden gaan — verhalen van vrouwen, van mensen met een migratieachtergrond, van gemeenschappen die zelden centraal staan in het Nederlandse theaterlandschap. Vanuit die vurige ambitie is ook de naam ontstaan: *FIRE* staat voor het aanwakken van vuur, van gesprek, van verandering.

Onder de vlag van de stichting valt het theatergezelschap TG Gouden Bergen, dat zich richt op het herschrijven van historische en hedendaagse verhalen vanuit een bi-cultureel, vrouwelijk perspectief. FIRE vormt het fundament, TG Gouden Bergen de stem. Samen streven we naar een artistieke praktijk die recht doet aan complexiteit, identiteit en rechtvaardigheid — op toneel, maar ook daarbuiten.

Het opzetten van een stichting betekende in 2023 niet alleen een juridische of organisatorische stap, maar vooral een symbolische: het begin van een groter geheel, van een gemeenschap die zich inzet voor representatie, verbinding en verandering. Dit eerste jaarverslag is dan ook een reflectie op dat prille begin — een verslag van groei, experiment en samenwerking.

2. Artistieke visie en missie

Visie

TG Gouden Bergen werkt met grote maatschappelijke thema's als genderongelijkheid, macht, biculturaliteit, heimwee en het verlangen naar thuis. Deze monumentale thema's benaderen wij met speelsheid, humor en toegankelijkheid. Steeds met de vraag: *wat dragen we met ons mee, en wat betekent dat voor de volgende generatie?*

Wij ervaren een dringende noodzaak om het artistieke landschap te transformeren. De geschiedenis is geschreven vanuit een wit-dominante, mannelijke blik. Daardoor zijn vrouwelijke stemmen — met name BIPOC en MENA vrouwen — systematisch onderbelicht

gebleven. Deze structurele ongelijkheid beïnvloedt niet alleen de kunstwereld, maar ook onze samenleving.

Onze missie is om deze verhoudingen te doorbreken. Door ongehoorde verhalen zichtbaar te maken, streven wij niet alleen naar artistieke rechtvaardigheid, maar ook naar een dieper begrip van het heden en de mogelijkheid tot een meerstemmige toekomst.

3. Artistieke signatuur

TG Gouden Bergen maakt theater dat persoonlijke ervaringen verweeft met universele vraagstukken. We zoeken de pijnpunten in de samenleving op: intergenerationeel trauma, collectieve stilte, overgeërfde schaamte.

Onze voorstellingen zijn direct, intiem en raken het publiek van dichtbij. De spelers schakelen tussen ernst en humor, realiteit en poëzie, stand-up en theater. We breken de vierde wand en nodigen het publiek uit in dialoog — op scène én daarna.

Deze autobiografische speelstijl creëert herkenning en nabijheid. Na afloop ontstaan vaak persoonlijke gesprekken met toeschouwers; uitwisseling en verbinding zijn wezenlijk onderdeel van onze artistieke praktijk.

4. Ontstaan van TG Gouden Bergen

TG Gouden Bergen ontstond in september 2021, midden in de corona periode. Tijdens het Rrreuring Festival in Podium Mozaïek konden we voor het eerst ons werk tonen aan professionals. Vanuit een online Zoom Voorstelling — met Remco op elektrische piano in de woonkamer en Nina regisserend vanuit de slaapkamer — groeide langzaam een echt gezelschap.

We kregen steun van o.a. Inge Koks, die ons begeleidde en koppelde aan nieuwe speelplekken. Vanaf daar bouwden we, bijna guerrilla stijl, ons eigen netwerk op: twaalf speelplekken verspreid door het land, ondersteund door fondsen als ZOZ, Fonds 21, FPK, AFK en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

We werden genomineerd door het Cultuurfonds als “aanstormende makers met impact” en geselecteerd door de NPO om fragmenten van ons werk te tonen bij *Cultuurbooster* en *Op de Planken*.

Zie: [Cultuurbooster NPO](#)

5. Voorstellingen

Gouden Bergen

Onze eerste voorstelling was een theatraal onderzoek naar de eerste generatie gastarbeiders in Nederland — vooral Turkse mannen die in de jaren zestig kwamen “om het vuile werk op te lossen”, maar met blijvende heimwee leefden. Als derde generatie migranten kinderen dragen wij die *gurbet* nog altijd met ons mee. De voorstelling vroeg: *Kun je terugverlangen naar een thuis dat je enkel uit verhalen kent?*

Zand Erover

In onze tweede voorstelling brachten we de verhalen van vrouwelijke verzetshelden uit de Cariben en het Midden-Oosten. Zij die weerstand boden — soms luid, soms in stilte — tegen onderdrukking en patriarchale structuren. Deze vrouwen werden onze spiegels, onze inspiratie om eigen patronen te doorbreken. De voorstelling vroeg: *Hoe vergeef je, als je nog zoveel woede voelt?* *Zand Erover* speelde o.a. op Theaterfestival De Parade (Den Haag, Utrecht, Amsterdam) en trok volle zalen.

Hoop Gezocht (in ontwikkeling)

Na thema's van ontheemding en verzet zoeken we nu naar troost en radicale empathie. Wat biedt hoop anno 2024? Welke rituelen geven kracht om door te gaan? We onderzoeken hoe theater kan helen in tijden van polarisatie, met als hoofdvraag: *“Hoe blijf ik luisteren, ook als jij zo ver van mij afstaat?”*

“In veel opzichten verschilt de 21e eeuw niet van de 13e.
Beide zullen herinnerd worden als tijden van botsingen, onbegrip en angst.
In zulke tijden is de behoefte aan liefde groter dan ooit.”
— *Elif Shafak, De Veertig Regels van Liefde*

6. Artistieke vorm en werkwijze

Onze speelstijl bevindt zich op het snijvlak van toneel en stand-up: direct, speels, politiek en persoonlijk. Improvisatie en scherpe timing maken de voorstellingen levend, terwijl humor ruimte schept voor pijnlijke waarheden.

Publieksinteractie is een bewuste keuze. Door het gesprek open te breken, blijven onze thema's niet op het podium hangen, maar landen ze bij de mensen in de zaal. Deze aanpak heeft geleid tot een trouw publiek, dat ons volgt en terugkeert — vooral op De Parade, waar de afstand tussen speler en toeschouwer klein is en het gesprek vanzelf ontstaat.

7. Positie in het veld

TG Gouden Bergen is een van de weinige gezelschappen in Nederland die wordt geleid door autodidacte makers met een biculturele achtergrond én een structurele samenwerking heeft met Theaterfestival De Parade.

De Parade biedt ons een unieke kans om een nieuw, divers publiek te bereiken: jong, stedelijk en niet per se theaterminnend. In twee zomers speelden we meer dan 60 voorstellingen voor gemiddeld 100 bezoekers per show, vaak uitverkocht. We bouwen hiermee aan een duurzame, inclusieve theaterpraktijk waarin herkenning, humor en empathie centraal staan.

Daarnaast onderhouden we structurele banden met partners als NPO, Double 2 Media, Via Rudolphi, CC Amstel en Frascati.

8. Locatie en bereik

Stichting Fire is gevestigd in Amsterdam, maar geworteld in een breed netwerk van steden: Roermond, Sittard, Maastricht, Deventer, Hengelo en Zwolle. In 2024 richten we ons op het versterken van lokale netwerken en het vergroten van de diversiteit in onze zalen.

Doel: het ontwikkelen van strategieën om nieuw publiek aan te trekken — vooral jonge mensen en mensen van kleur — en hen actief te betrekken bij onze voorstellingen.

9. Bestuur en organisatie

TG Gouden Bergen is sinds 2023 volledig vrouwelijk, met een diverse mix van culturele achtergronden.

Bestuur

- Karin van den Berg (voorzitter) – Via Rudolphi / Het Kleine Theater
- Brian Lo Sin Sjoë (penningmeester) – Artistiek leider van de Opleiding Productie Podiumkunsten van de Academie voor Theater (**Brian is officieel uitgeschreven op 1 juni 2023**)
- Dionne Verwey – Orkater / Sir Duke
- Süheyla Yalçın – Nederturk / Mama Rotterdam

Artistieke leiding

- Nina-Elisa Euson – artistiek leider

Zakelijke leiding

- Sophie Claassen – pas sinds december 2023

Inge Koks is sinds 12 december 2023 betrokken bij het gezelschap met de intentie om een bestuursfunctie te vervullen. Zij voelt als familie van TG Gouden Bergen: vanaf het begin was zij aanwezig, faciliteerde repetities, bracht ons in contact met Podium Mozaïek en begeleidde wijkprojecten in Amsterdam Nieuw-West. In het nieuwe boekjaar zal zij officieel worden benoemd als bestuurslid van Stichting FIRE.

Sophie Claassen, nieuw in december 2023, brengt zakelijk inzicht en verbinding met organisaties als Bureau Vanaf2 en Theatergroep RAST. Zij zal financiële en productionele taken overnemen, zodat de artistieke leiding zich volledig kan richten op inhoudelijke groei.

Het bestuur komt elk kwartaal bijeen; in 2023 vonden vier vergaderingen plaats.

10. Reflectie op De Parade 2023

De samenwerking met Theaterfestival De Parade was in 2023 cruciaal voor onze groei — artistiek, zakelijk en productioneel.

Onder begeleiding van John de Weerd ontwikkelden we *Zand Erover* verder in drie steden. De voorstelling groeide zichtbaar per speelstad; feedback werd actief opgehaald en verwerkt.

Met structurele steun van De Parade konden we professionaliseren:

- oprichting van Stichting Fire,
- uitbreiding van het team,
- investeringen in marketing, vormgeving en techniek,
- en de zekerheid van drie jaar coproductie.

We speelden vaak driemaal per avond, voor vrijwel uitverkochte zalen. Ons publiek groeide per stad, mede dankzij actieve publieksinteractie en zichtbaarheid op social media.

Nieuwe samenwerkingen

- Yeliz Doğan – vaste actrice
- Onur Kaletas – vaste muzikant
- Pluck Venema (Studio Figur) – decor en kostuumontwerp
- Anne Harbers (Veenfabriek) – artistieke beeldcampagnes

- HER Productions – video en sfeerbeelden
- Edvard Adalin (Paradiso) – techniek en geluid

Daarnaast zoeken we voor de komende jaren een vaste publiekswerker/marketeer om onze inclusieve publieksdoelstelling verder te versterken.

11. Vooruitblik 2024–2025

Met *Hoop Gezocht* bereiden we ons voor op de derde zomer op De Parade.

We werken aan een diepere integratie van thema's als empathie, ritueel en verbondenheid. Parallel daaraan investeren we in de verdere groei van Stichting Fire: meer fondsenwerving, meer partnerschappen en meer ruimte voor artistieke verdieping.

We geloven in radicale empathie als artistiek kompas — luisteren, ook als het schuurt.

Daarmee bouwen we aan een theaterpraktijk waarin vuur, menselijkheid en verbeelding elkaar versterken.

12. Dankwoord

Wij danken onze partners, fondsen, mentoren en publiek voor het vertrouwen en de samenwerking in 2023.

Met name: Theaterfestival De Parade, Fonds 21, Fonds Podiumkunsten, ZOZ Fonds, AFK, Prins Bernhard Cultuurfonds, Via Rudolphi, CC Amstel, Frascati en Double 2 Media.

It takes a village.